

DalhemFibermöte 3 2011-12-05

Hos Perolof Kallings

Gäster: Tommy och Tommy från FLL, Håkan, Göran och Ulf från HörsneFiber
Anna Almgren håller i mötet.

Rapport Dalhem

DalhemFiber har funnits i ca en månad. Intresseanmälan har gått ut till hela Dalhem. Ett stort sockenmöte har varit med ca 65 deltagare och en fiberpub med ca 25 deltagare. Ca 65 hushåll av 178 har lämnat intresseanmälan så här långt. Vi försöker hålla fokus på ja-sägare. DalhemFiber har ingen kostnadsbild ännu. Ett informationsblad har tagits fram av Peter B som ska delas ut till alla i Dalhem. Sen ska vi ännu knacka dörr och prata med alla som inte sagt något i frågan. DalhemFiber startar som ett sockenutvecklingsprojekt genom Hembygdsföreningen och söker Leaderpeng där igenom. Vi samarbetar med Studieförbundet Vuxenskolan och tar upp vår verksamhet som en studiecirkel.

Rapport Hörsne

Hörsne har bildat sin förening. De har haft tre stora sockenmöten. Ett möte specifikt för Dalhemdelen- Vidunge, Råkarve, Binge, Kaungs.

De har haft samråd med Scanova och Geab och dragningen skall utgå från Dalhem telestation. De har begärt fram Ledningsvisning från Geab och Scanova. Geab vet inte vilka under/övergångar som finns om de är fulla eller om det finns plats för föreningens fiber. De säger "-gräv upp och kolla själva, finns det ledigt kan ni få köpa/hyra/avtala in er för fiber".

Hörsne avråder att ha med TSV att göra, och att undvika broar, helst inga luftledningars alls. Det ger bara bekymmer.

Hörsne har bildat en Ek.förening med en interimsstyrelse.

Hörsne har begärt offerter för grävningen som ska vara inne 31/12 senast.

Föreningen har skrivit avtal om fiberdragning med BRS Network/Bynet.

De ska nu närmast ha 2 Markägarmöten med detaljplaner. Där ska de försöka skriva markägaravtal.

Tidsplanen är satt och de beräknar att vara igång i mars 2012 och de har en grävsträcka på 2,9 mil.

Region Gotland betalar ut fiberstödet/fastighet sockenvis. Dalhem och Hörsne får dela upp de fastigheter som skiftar gräns och förening senare.

Hörsne har gett prisbilden 15-25 tkr i början. Men efter en del beräkningar har de gett priset 16 tkr beräknat på 117 fastigheter. Det är med marginal. Föreningen kommer att erbjuda grävning fram till huset med en extra prislapp på 1 000 kr. Så de tror de hamnar på 17 tkr i insats /hushåll. Hörsne har samarbete med Eskelhem Bank.

FLL – Fardhem-Linde-Lojsta

De är en Ek.förening där 4 hela socknar ingår och 3 andra sockendelar. Totalt är 7 socknar berörda i FLL. De är ett av pilotprojekten. De har mycket berg i området och berättar att det kostar ca 1100-1200 kr/m att borra i berg.

FLL tror att i framtiden så kommer den här paraplyföreningen som hjälper alla nya fiberföreningar att bilda ett AB som ev./förhoppningsvis kan ta över administrationen. D.v.s. förhandlingar, upphandlingar, fakturaadministration, driftunderhållet etc. Men de små ek.föreningarna skall INTE förhandla bort sitt ägande av själva nätet. Det ska vi hålla hårt på. Det är många aktörer som vill ha det, men vi är starkast om vi äger det själva.

Lendningsrätten kommer att kosta i framtiden. Anmäl ledningar till "Ledningskollen". FLL är 12 st i arbetsgruppen. De rekommenderar att den ek.föreningen har en interimsstyrelse i början så föreningen hittar formen för att vara en stor medlemsförening.

FLL har anlitat Väg- & Byggnadsgrus som gräventreprenör. De har räknat på 100:-/m när de gjort sina kalkyler i början.

De tipsar om att göra olika beräkningar och att ta fram olika prisbilder för olika antal fastigheter. Det ger en sporre till att övertyga sin granne. Gotland är långt fram i arbetet med sockenmodellen och fiberutbyggnaden.

Fiber till Flygeln får många frågor. Ex. två hus på samma fastighetsbeteckning med med 1 km mellanrum? Hur ska vi hantera det. Diskutera igenom var gränsdragningarna är. Hyreshus, samfällighetsföreningar etc. Diskutera igenom och ställ upp regler, en hållning.

Ang. Fiber till flygeln, så är det lika kostnadseffektift att gå med NU och betala ett abonnemang som kanske inte nyttjas på 1,5 år, som att ställa sig utanför och installera fiber om 2 år.

Tips från FLL är att kräv in insatserna från början, även om de behöver ta lån. Det är mycket svårt att i senare skede starta diskussioner om att betala senare etc.

FLL poängterar att vi ska synliggöra detta som ett BYGDEPROJEKT – alla är med och deltar. "Det här gör vi tillsammans." Det ska inte finnas något vi/ni och de/oss. Alla är delaktiga.

FLL har haft en regel med att alla fastigheter ska bidra med 3 dagsverken. Ibland nyttjas det som betalningsmedel för ett avgrävt täckdike eller så. FLL har också haft att de kan få köpa ut sig med 1400:-/dagsverke. Men det är inget de rekommenderar.

Inför markägarmötena – kräv in täckdikningsplaner. Täckdiknen behövs grävas fram i dagen, för de syns inte sen när kabelplogen kommer. Vi måste också ut och gå i markerna. Vi kan inte sitta hemma på våra kammare och se på kartor. Vi måste ut rent fysiskt och kontrollera och prata med varje markägare.

Det är viktigt att dragningsplanerna följs till punkt och pricka, för kabellängden beställs i exakta mått efter det. Om de ändras under grävningen blir det dyrt att skarva kabeln.

FLL har haft 2 grävgrupper. Varje grävgrupp har bestått av 2 grävmaskinister, 1 person i diket och 1 ur arbetsgruppen/styrelsen. Den sistnämnda har fått ta hand om besökare, snackare, intresserade – så att grävgruppen fortsätter att arbeta. De kostar mycket varje timma och vi har inte råd att snacka bort 25 minuter. OBS vid offertskrivning till gräventreprenörer. De ska kunna leverera jobb GPS-mätt! Grävning vid 80 väg får göras 8 meter från väggkanten till traktorns närmaste hjul. 50km väg 5 m. etc. Vid skog är tipset om att ansöka om tillstånd för grävning i "uppslänt" vid vägen.

En skarp sväng med kabelplojen är ca 10m radie.

Ang. Moms.

Kallar vi det insats – kan den bli momsfri. En insats brukar vara återbetalningsbar, men vi hävdar att den följer med fastigheten vid en försäljning. Insatsen blir kapitalet till den Ek.föreningen.

Grävfakturornas moms kan vi dra av och telias ersättning, för att vi gräver själva, med 4500:-/abonnemang är momsad. RSV har rätt att tycka till i momsfrågan i 6 år, så förbered en buffert för ett bakslag.

Behandla företag som medlemmar.

Kom ihåg att tala med Per Viderström, Länsmuseet om fornlämningar.

Dokumentera varje avgrävd täckdikning med fotografering. Ha dokumentation på överkapacitet – till de hushåll som inte vill gå med nu – då får vi ut Region Gotlands stöd. Tänk även på att ha överkapacitet för de områden som är framtida byggprospekt. Region Gotlands stöd ges till beboeliga fastigheter inte till specifika företagsfastigheter. Så där företag vill ha in fiber får vi lägga på 2 000 kr, då vi inte får RGs stöd för de fastigheterna. Ex. skolan.

FLL berättar också att de har haft 1 möte i veckan i över 1 år. Vi ska stå på oss vad det gäller gräventreprenörerna – lätt att de slöar på gammalt televerksvis.

Motivering till fiber

Satellit, radiolänk, mobilt eller andra sändare – är Sinusvåg. Det gör att de är bäst på att leverera information, att skicka till mottagare – de är dåliga på att kommunicera andra vägen. Ex. om du vill maila iväg dokument, information så har sinusvågen svårt att ta emot information.

De har också fysiska begränsningar på vågorna.

Det går bra att skicka mycket information en kort distans. Ska kanalen användas till längre distanser får vågorna inte med sig så mycket information istället.

Alla 4G master behöver Fiber att stå på. Masterna kanske har 10 Mb kapacitet, men den delas med grannen och stänger grannen inte av sin dator – tar han upp kapacitet hela tiden.

För att 4G masterna ska funka mobilt i framtiden behöver de "hotspots"-master för varje 500 m.

Kvarvarande frågor

Backup i telestationen?

HallaFiber om trekanten?

Arbetsplan DalhemFiber?

Dela in oss i olika arbetsgrupper?

1. Sträckningen – kartläsning – mätning – fornlämningar – begära ledningsvisning – möten med markägare – täckdiktningssplaner
2. Medlemsfastigheter – kartläsning – dörrknackning – informationsspridning –
3. Kostnadsberäkningar – momsplan – förbered bildandet av ek.förening - kassan